

Finestral gòtic
del segle XV,
al carrer de
Sant Roc.

Fot. Canal

Dins d'aquesta casa...

morí el rei Pere IV

Era l'any 1466. La revolta de Catalunya contra el seu legítim sobirà Joan II —«mal home, mal pare i mal rei» com ha estat anomenat amb justícia— feia quatre anys que durava. ♦ La lluita a tot el país era duríssima, i l'esforç dels catalans en defensa de les seves institucions omplia d'estupor l'Europa d'aquell temps, abocada ja al Renaixement. ♦ Desnonats els catalans pel versàtil i anormal Enric IV de Castella —que d'antuvi proclamaren el seu rei enfront de Joan «sense fe»— havien acudit a Pere, conestable de Portugal i nét del «Dissortat» Jaume d'Urgell, el qual es posà davant de les hosts catalanes revoltades. ♦ Pere IV de Catalunya i Aragó per la voluntat dels catalans, esperit coratjós i dreturer, va aconseguir algunes victòries per la part de l'Empordà; s'emparà d'Olot, Camprodon i Bagà, senyorejà per les muntanyes de Sant Joan i a primers de l'any 1466 va passar una temporada a Vic, des d'on envià una ambaixada al seu amic el Duc de Borgonya perquè li mitjàncés el seu projectat matrimoni amb Margarida, germana d'Eduard, rei d'Anglaterra. ♦ Per l'Abril va fer cap a Manresa; el dia 18 de Maig es trobava a Sabadell i el 21 del mateix mes prengué estada a Granollers, en la casa dels hereus de Joan de Montbui, la nostra Casa Gran de l'actual carrer de Sant Roc. ♦ Allí havia de morir. El seu organisme malaltís no va poder suportar per més temps les adversitats de la campanya i el dissabte, dia 29 de Juny del 1466, va morir «d'etiquesa», segons el Dietari de la Diputació, per bé que historiadors com Zurita recullen la versió d'emmetzinament — «túvose por muy cierto que le fueron dadas yervas» diu l'annalista—. Sembla cert que aquell dia va perbocar i arribà a escopir sang, cosa que fa creure que en realitat la tisi fou la causa de la seva mort. ♦ Era un príncep bondadós i afinat que gaudia fama d'erudit. Com a literat deixà unes cartes bellíssimes on és marcat el seu caràcter personal. El seu lema, «peine pour joie», té la sabor cavalleresca d'aquell temps medieval agonitzant. Morí de «pena» sense haver aconseguit «la joia», com remarca encertadament un il·lustre historiador català del nostre temps. ♦ A Granollers, doncs, va estroncar-se la vida del jove sobirà, el cos del qual fou traslladat a Barcelona i el dia 8 de Juliol del 1469 rebé definitiva sepultura a Santa Maria del Mar, tal com havia disposat en el seu testament atorgat a Granollers el dia mateix de la seva mort. ♦ Un Ajuntament granollerí del segle passat va perpetuar aquest succés històric, lligat a la història de la nostra ciutat, retolant un carrer amb el nom «del Conestable». Molt millor seria anomenar-lo «Carrer de Pere IV», perquè rei fou, i amb tot dret, aquell qui fou elegit lliurement pels catalans i n'acceptà tal honor, i amb plena consciència també el risc, en hores ben difícils per a la nostra Pàtria.

E. SARROCA